

JAUNIMAS

GRUODŽIO M.

1911 - M.

Br.

Jaunimas

Mēnesinis laikraštis skiriamas jauniešiem.

TURINIS ant paskutinio puslapio.

ŽMOGAUS PRAKILNIBĒS AUSRA.

(Kalēdū mintis.)

Kas iškilusī žmogū daugiausia skiria nuo žemojo, nėra tai paviršutiniai daļikāi. Ira tai vidaus turtai ir lobiai: īvairūs ļausmai ir palinkimai bei geismai, visokie norai, visokios mintis.

Žemo žmogaus vidus īra tuštsias. Nēra ļām, kas ļo sielā suptū visokiais skausmais ir dļaugsmais. ļo gīvenimas neturi gana priemoniū visokiems ļausmāms ir mintims sukelti. Todēļ reikalinga, kad žmogaus gīvenimo sāntīkiai pastotū īslengvo īvairūs ir turtingi. Bet minau ne staiga. Tuomet suzādintū žmogaus vidūje visokiū turtū ir lobiū.

īskiles žmogus berods gāli ir tīrumoj arba prie ļūros kranto smiltīnū gīventi. ļis īstengia patsai savaip didinti savo vidaus lobius. ļām ļūrū ūzīmas daugiau tāria negu didžiūjū vietoviū trenksmai su visais ļū verksmais ir ļuoksmāis.

Bet žiūrīnt ī minimāļi žmogaus turtā, reikia suprasti augštesne ir žemesnē ļo vertībe. Kaip paviršutiniame gīvenime, taip ir vidūje nesvarbu

vien, kad daug būtū visokiū turtū, bet kad jie būtū ir tikrai verti.

O lengva kiekvienām atskirti tarp brangintino ir peiktino turto. Ira zinomi visokie, taip sākant, purvini, nešvārūs jausmai ir geismai, ir vēl jūjū visokie skaistūs ir šviesūs. Pātis pajautšiane neiškiūjū, susivēlusijūjū mintšiu skurdumā ir šviesijū skaidriūjū prakilnumā.

Ir pasidāro regima, jog ne didis vidaus turtas īra geistinas, bet veikiau māzas vienok vertas. Ir turēdami māza jausmū, palinkimū, mintšiu, bet prakilniū, skaistšiu, vis tik stovēsime ant augštesnio žmoniškumo laipsnio, negu tie, kurie turtingi visokiomis šiukšlēmīs.

Vidaus turtas īra ir vidaus gīvībē. O toji vāro žmogū apsireikšti, veikti, "gīventi". Ir suprantamas dalīkas, kad nešvārūs jausmai ir geismai žmogū stumia ī nešvārū gīvenimā, neskaidrios mintīs ī nesāmoningā veikimā, ī paikus, kvailius dārbus.

Pagal vidaus turtā žmogus, kurs pats saves, tai estī savo dvāsiškos esībēs, nepajautšia, sprendžia apie save. Kuomet, paveikslui, jis gīvenimo pāmatā mātō dulkēse, jis save ir neskaito galingesniu. Nors pats gīvenimas jī nuolatai verstū savo dvāsiōs jēgomis nusitikēti, vis tik jis save vadīs niekingu, nesuprantamu koku sušvitējimu šiane gīvenime. O tai apsireikš tikrai ir visame jo pasielgime, jo veikime.

Tai īra labai dažnai vidūje turtingūjū šiu dienū žmoniū stovīs. Labai jie īra īsitikine ī dulkes.

Ir nieko nemātō kaip tiktai dulkes. Ir visas jū turtas juos slēgia ir spaudžia dulkēsna. Todēl garsusis Vokietšiu mokslininkas Eucken skundžiasi, kad nūdien žmonēs tokie maži, menki. Ir sāko, jog būtū kitaip, kuomet jie kitokias mintīs augintū, būtent šviesias, idēališkas, tāriantšias apie gīvājī, dvāsiškājī būvī.

Ira tai ir mūsū nuomonē. Nēra svarbu vien vidūje paturtēti, bet īgiti grāžū, šviesū, žmogū laiminanti lobī.

Kultūros krāštū žmogui tai nesunku. Jām teireikia pasirinkti īntekmes, po kuriomis nori savo vidūje tarpti. Ir nepareina tos īntekmēs vien iš regimojo gīvenimo. Daug svarbesnēs īra tos, kurios kiekvienām atplaukia geismū, jausmū bei mintšiu pasaulije. O kuomet žmogus jau augštokā iškilimo laipsnī pasiekēs īra, jis īstengia savo vidūje geistinasias īntekmes pritarukti. Pādāro tai žmogaus sāmonē. Ira jī nuostabi galībē. I kān sāmonē kreipiama, tas jai atplaukia.

Nuolatai māsīdamas apie blogumā, nedorumā, nekantā, geidulius, kerštā, nešvarumā, ir tt., žmogus visu tuo tarsi pritvinksta. Ir jo vidus pastoja nors turtingu, bet prāgaru. Priešingai, māsant apie tai, kas dora, gera, malonu, skaistu, teisu, gražu, ir tt., vidus pildosi visokiomis prakilnībēmīs. Vidus pastoja tarsi dangumi. Ir todēl tasai īra palaimintas, kurs vidūje patsai pajautšia, kas tai dorībē, skaistībē, grožībē, teisībē, šventumas, ir tt.

Sitaš jausmas īra sānlīga žmogui iš-

kilti iš paprasto stovio į augštesnį žmoniškumą. Kur to nėra, tse visas vidaus turtas, visas mokslas, visi geismai ir jausmai tėra šiukšlės, vertos krėsti į kokį užkampį, jeib tse supūtū.

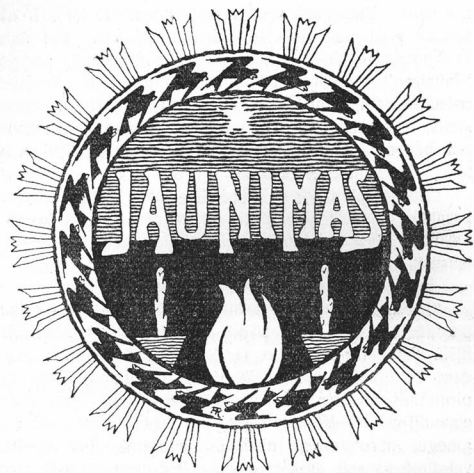
Vargšai, tamsuoliai berods negali pātis taip pasirinkti, kas jiems dera augštesnio žmoniškumo aušrai sukelti. Todėl kiti tai dāro. Ira tām tikros istaigos, paveikslui bažnyczios. O nors padarītū jos tai ir būdu, kurs mums netinka, nors išveizētū mums, kad kitame dalīke jie žmogū skaudžia, jām teikdamos sukraipītas mintis, vis tik tas dārbas nebus peiktinas, kuomet žmonėse bus sužadīnamas pagarbinimo, šventumo jausmas.

Kad mums nieks nebėra šventa, nieks prakilnu, nieks pagarbos verta, tuomet mums tikrai užvertos īra durīs į augštesnį žmoniškumą. Kiekvienas savo vidūje apmāstīdamas iškilimo sānlīgas gāli tai iširti. Naujos mūsū kilimo dienos aušra īra prakilnumo jausmas. Jisai būtina pažangos sānlīga.

Tas jausmas gāli tūliems žmonėms dvāsios naktij būti vienātinis nuraminimas ir pasikėlimas. Vienok tik jām sušvitus teuzgema žmogaus vidūje naujasis augštesnisis dieviškasis žmogus. Nėra kitos tām sānlīgos.

Žmogaus skaistumas īra ta aušra, iš kurios teka saulė. Skaistšioji Marija gimdo Jėzū. Žānddami šitā aušrā mes patiriame tikras Kalėdas, visā jos palaimā ir išgānīmā. Išmėginkime tai.

Vidūnas.

Vaidolis šis pats jau turi savo vardā. "Jaunimui" sutvertas ir dedamas į "Jaunimā". Reikia jį sulīginti su dviem paskiau "Jaunime" buvusiu. Labai tai bus naudinga dailėi suprasti. Kiekvienas tū trijų vaidelių visiškai kitokiū būdu jā apreiškia. Koks tobuliau, nepasakisime. Nėra tām reikalo. Svarbu vien tai, kaip kiekviename dailė pasirodo. Patariame todėl kreipti visā pastebėjimā į šį vaidelį. Ir tuoj išjūrėkime į jo daleles.

Jo krāstas padarītas iš stiebeliū, kurie po tris sukaišioti. Aiškiai jie pasirodo tarsi sustinge ir duriā. Visai priešingas tām īra tākas su lekiantišiomis krogždėmis. Givumas ir gīvas neramumas tse mātomas. Nesustodamos vija viena kitā. Akis tiesiog jieško poilsio vietas, ramumo. O tas pilnai ir teikiamas vidaus skritulj. Dalintas jis į

tris dalis. Vidurinioji visai tamsi, juoda. O kitos ir tik terodo prietemā. Sukelia liūdnumo jausmā. Bet ākis tuoj su pasimēgimu pastebi zvaigždēs Sviesumā, zodzio "Jaunimo" ir ūgliū bei pumpuro baltumā. Ir taip is vieno pajautimo stumiami i kitā, viršū palaiko mumise vīrausiasis, ir pasidāro smagus harmonijos jausmas. — Svarbu tām berods ir plotšiū didumas ir jū sāntikiai su viens kitu. Bet tai tik temene.

Taip nematīti Siame vaizdelije nieko, kas rodoma is pasaulio. Sunešti vien is jo trupineliai. Vienok tas sunešimas pilnai patvirtintas tuo, kad jis sukelia harmonijos jausmā. O tame apsireiškia dailē.

Labai mums patinka šis vaizdelis.

Sākēme, jis reiškias īpatingā dailēs rūši. Tai dabar parodēme. Nēsa, kas šison pasiekta sudėjimu visokiū litšiū is regimo gyvenimo, tas kitur pasiekta tiesiog atrodant koki daigtā arba veikimā is gyvenimo. Toks tai pirmutinis minētū trijų vaizdeliū, būtent tas, kurs rodo einantijī vaikeli. Kitaip vėl grozībēs pajautimas sukelia. tas žmogui parodant ne paviršais patiriamā, bet manītā, vaizdintā pasauli arba gyvenimā. Tai dāro antrasis vaizdelis, pramintas Sielū susitkimu.

Bet ne tame randasi dailē, kån koks vaizdelis rodo, bet kaip labai jis žmogūje sukelia augštesnius jausmus, prakilnesne givibe, harmonijos pajautimā.

Gamino ši vaizdeli taipo-jau mūsiškiū vienas, būtent Petras Rimša.

Paduodame titšia tokius platesnius vaizdeliū aprāšimus, kadangi jie labai reikalingi. Teisibē berods, kad kiekvienas dailēs veikalas pats turi pasakiti, kas jame. Vienok labai māža tū, kurie moka to pasākimo pasiklausiti. Tūli tiesiog kreipiasi šalin, kuomet ne tuojau veikalo pagaujami. Reikia dār kart skaititi, kas rašta kovo "Jaun." rašinij: Kaip reikia vaizdas žiūrėti. Vds.

PEIKIMAI IR GYRIMAI.

Apie tai mums, Lietuviams, mąžumā pamastiti labai reikalinga. Daugiau negu kitātautšiū laikraštsiuose rāšoma mūsiškiuose apie mūsū pasielgimā, dārbus, veikalus, vākarus, ir tt., trumpais pagirimo arba papeikimo zodziais. Nekartā tai mūsū laikraštijoj ir pastebēta.

Minimu būdu ištarti papeikimai ir pagirimai reiškia be abejonēs, kad rašytojai nemoka pasakiti, kodēl jies kas nepatinka, o kodēl jies kas griaus verta. Jie vien sprendžia is jausmo. O tai vėl žimis, jog sprendėjai īra menko dvāsiško ūgio žmonēs. Neturi jie kitokio vidaus gyvenimo, kaip tiktai kelias mintis ir jausmū supimā.

O tas viso-ko sukeliamas. Kartā ko-nors īpinktas, žmogus piktinasi visu-kuo. Blogo ūpo žmogus visur temāto bloga. O nezinodamas, kodēl taip, tiki, jog viskas, kån māto, esā istikrūjū bloga. Bet to blogumo priezasaties pasakiti negāli, ir pradeda viskån peikti. O tai īra vien blogo ūpo apsireiškimas.

Antraip vėl, ko-nors palinksmintām žmogui viskas išrodo linksma, gražu, smagu. Ir jām prisieinant spresti apie koki dārba, veikimā, išreiškia jis gerāji savo ūpā ir giria, giria, o tatšau negāli pasakiti, kodēl giriamasis dailikas būtū girtinas.

Ira dār kitos blogo arba smagus ūpo priezasafis. O prie mūsū jos labai dažnai randamos. Labai greitai vienas ar antras apie kitā kån pasāko. Žinoma, negera. O apskelbtasis, supīkes ant liežuvavusiojo, temāto jame visakā bloga. Ir tojo darbai bei veikalai tad niekām nebetinka.

O kartais nei to nereikia. Vienas teprvālo kitos nuomonēs, kitos partijos žmogus būtū, ir tuoj nebetinka jis ir jo veikimai kitām, nors būtū jie tautai, žmonijai kažin kaip naudingi.

Mes, Lietuviai, kaip tik gyvename tuo laiku, kuomet kiekvienas pradeda tverties savo nuomones ir jas teisingiausioms

laikyti, įpatšiai atsižvelgiant į Lietuvos išganimą. Kuomet tai tše vienas ar antras išdrįsta kitos būti nuomonės, tuoj blogas ūpas sukūlia. Ir nebėra galima spresti apie tai, kas Lietuvos tikrai gera ar bloga dāroma. Vien peikiama arba giriama. Tos patšios nuomonės arba partijos žmonės ir jų darbai augštai stātomi, nors nėra galima aiškiai pasakūti, kodėl taip, kiti žeminami, o priežastis taipo-jau nėra parodoma. Nėra tai galima. Priežastis randasi susilūsiame ūpe. O tas neparoditinas.

Pagaliaus padāro labai daug bloga ir pavidas. Kad kas tik kaip nors pagiriamas, tuoj negiriamieji pradeda jį peikti.

Toks ūra pagirimas ir papeikimas tarp mūsū žiūrint į giriantšiuosius ir peikiantšiuosius. Reikia pažvelgti dabar ir į giriamuosius ir peikiamuosius. O tai dalikas taipo-jau nelinksmas.

Ūra mūsū laiku tikrai reikalinga daugiau girti negu peikti. Mes Lietuviai tepradedame augštesnį savo gŷvenimā statūti ir jį ragauti. O tām ūra norū begālo. Bet noras toli dār nėra galia. Ir tuššias pagirimas žmonėms, kurie vien gerā norā turi, pastoja labai kenksmingu. Giriamieji perlengvai prapuldo visā sprendimā apie tai, kān jie ištikrūjū padarūti gāli, kokios jų jėgos. Tūli tiesiog papaiksta. Nėsislāvina. Nebežengia tolin. Ir kiekvienā, kurs jų negiria taipo-jau, nekentsia, tarsi būtu didžiausias jų priešas arba nevīdonas. Turime mūsū laiku jau daug tām paveikslū.

Antraip vėl, kiti peikiami, o nežino kodėl. Nuleidžia tad rankas ir nebedirba. Nejausdami, kokios jų jėgos, ir turėdami vien gerā norā, eina tad paprastu gŷvenimo taku, kurs mūsū sātikiuose veda į kitātautšū dārbo vieškelį.

Todėl svarbu labai tikru būdu girti, ir tikru būtu išaiškinti, kas netinka. Kad kas augantšiomis gālioms parodo, kame jos naudingai veikia, į kokiā šalį kildamos

jos galētū augššiau iškopti, kaip jos netikru būdu apsi-reikšdamos žudosi ir kenkia tautai, tuomet tokie pagirimai ir papeikimai būtu toms jėgoms kaip litus ir saulės šiluma augmenims.

Patsai taip visuomet maniau. Ir paprastuose padėjimuose nebūtšiau apsirikes. Vienok reikalinga du daliku pastebėti. Vienas ūra Lietuviū dudkaklumas, kurs nelengva pileidžia žmogui priūti patarimā. Antras ūra nerimtas išgirimas kiekvieno, kurs tik vien pasirodo dirbās "tėvinei". Išaina, kad niekām nieko gera nebegalima padarūti. Mūsū jėgos ir gālios ūra taip dažnai neteisingai brangintos, jog didžiāmjām skaitšiuai jau sunku suprasti, kas verta ir kas neverta.

Teisibė, nūdien jau bandoma visur "prirodimū" paduoti, tarsi ramiai spresti. Nesveikasis mūsū padėjimas jau aiškiai nunāmomas. Tatšau beveik vis dār matūti, jog minimi "prirodimai" tėra tokiais tik tos patšios partijos žmonėms arba nors šalīninkams.

Kenksmingas labai dalikas ūra ir pasigirimas prieš kitātautšius. Kokia nauda tatai mums galētū atnešti, visai negaliu išvisti. Tik laukime kamtriai, ir prieis tikrai tas laikas, kuomet kitātautšiai išvis, kas mūsū ūra naudinga ir girtina. Givi diegai visuomet kila šviesop.

O tuo tarpu dār neturime, kuo pasigirti galētume. Tiktai gālime vienu ir antru daliku pasidžiaugti. Niekias pasigirdami prieš kitātautšius priversime juos į mūsū niekutšius geriau pasijūrėti. O tad nebūs mums gŷriaus, bet vien pašiepimas. Ir būsime net nupeikiami, kuomet turėsime ištikrūjū, kuomi daliku pasidžiaugti. Vienok to nereikia. Geri dalikai giriasi patšis.

Teisibė, ir kitātautšiai giriasi ir peikiasi dėl tokiū-jau priežastšū, kaip mes. Tik ten daug daugiau ir rimtū sprendimū. Be to, kitūjū blogos pusės neišestina mūsūjū. Savo blogumū nepageriname jas išvide ir prie kitū. O mums Lietuviams, kaipo māžai tautai, begālo daug dau-

gīau negu kitiems reikalinga auginti tai, kas teisu, gera bei gražu.

Prieti priē tikresnio, teisingesnio sprendimo apie tai, kas Lietuvoj naudinga ar nenaudinga dāroma, rodos, ne taip sunku būtū. Tik reikia tām gero noro. Visi, kurie turi progos spresti, turētū vien pasakīti, kān pastebēje īra, be jokiū pagīrimū arba nupeikimū. Bet kadangi prie mūsū labai daug tokiū īra, kuriū vienas vis gudresnis uē kitā, vargiai susilauksime rimtesniū sprendimū apie Lie-tuviū dārbus ir galias. Nors jau nekartā tokiū galima buvo ir pastebēti.

Mūsū padējimas, rodos, veikiau pasitaisis, kuomet pātis veikējai mažiau rūpīsis tuo, kas apie juos ir jū dārbus sākoma bei rāšoma, o daugiau arba dār geriau: vien ir visai tik savo dārbu ir veikalū.

Labai dažnai galima pastebēti, jog tas žmogus tuo-daugiau īra uēgaulus, kuo-mažiau jis tikrai naudingai dirba. O suprantamas tai dalikas. Menkas tegālī būti tas darbas, kurs darītas, jeib jo tvērējas būtū giriamas. Ir dēl gīriaus dirbās žmogus turi jausties uēgautu, kuomet to gīriaus nesusilaukia. Sāko berods Vokietīai, jog dau-giausia uēgaulūs esā gīdītojai, kunigai bei dailininkai ir poetai, kadangi tše daug nieko nemokantšū esā. Vienok prie mūsū ir kiti žmonēs labai lengvai uēgaunami. O tai svarbus žīmis.

Žmogus, kurs dirba vien norēdamas naudingā ir rei-kalingā dārbā atlikti, negālī būtū uēgaulus. Jīsai geriau-siai žino, kiek jo dārbas vertas. Nēsa: visuomet tiek, kiek jis idējo tše savo sielos ir dvāsios, kiek tas dārbas kiles īš teisībēs, lābo ir groēībēs pajautimo. O toks dārbas ir veikalas žodžiais nepavertīsimas nieku. Kaip nie-kutis negālī būtū didžiū veikalū padāromas vien žodžiais. Tai tik aišku.

Žmogui dedant savo sielos ir dvāsios jēgas ī koki veikalā, tasai pastoja ir pasilieka visām āmžiuvi gīvū jēgū

branduoliū. Ir nuolatai kaipo toks apsiereiškia. O tuo galingiau, kuo šviesesnēs, prakilnesnēs ir harmoniškesnēs tos jēgos īra. Joks papeikimas arba pagīrimas tū jēgū ne māžina nei didina.

Berods papeikimas gālī padarīti, kad tūli žmonēs nebus pasiekiami tū jēgū. Tuomet bus jie skriaudžiami. Ir todēl papeikimas kokio nors tautai naudingo dārbo arba veikalū bus tikrai tautos kenksmas.

Bet uētlējimas kokio gero dārbo īra dār daug blo-gesnis dalikas. Padāro jis tautai tiesiog nuostolī. Kad kas labai peikiama, tai tūlū tīšia mėginama, ar taip jau īstikrūjū ir būtū, kaip sākoma. Rodos Lietuviai daugiau negu kiti linke pātis īsitikrinti apie dārbū vertibe. Bet kuomet jie nieko nepatiria apie kitū dārbus, tuomet ir nieko negālī īsmēginti.

Rods teisībē, kad netikes dārbas arba veikalas turētū tokiū ir atvirai būtū vadinamas. Bet, kaip parodžiau, tai šiandien Lietuvoj be jokios vertībēs. Be to, tai ir ne-reikalinga. Viskas, kas gimsta īš niekšumo, īra ir pasi-lieka niekis. Ir veikiai randa galā. O kas gema īš tikros kokios idēos, tas ir auga. Nors kažin-kaip tām prie-sintumēs.

Tai turētū visi, kurie kaip nors tautai dirba, givai pajauti. Tos gālīos, tas skaistumas, kurs per juos apsi-reiškia jiems dirbant, turētū juos augštai īškelti īš visū pagīrimo ir papeikimo sūkuriū. Jie turētū jausti savo veikimā, ir koks tasai galingas. Turētū ir žinoti, kad jis pildo savo uždavinī, o kad nieks jo ir nepastebētū. Įpatīsiai tše, kur dvāsios ir sielos gālīos apsiereiškia. O jeigu ir jokiū sekmiū nebūtū matīti, su laiku jos tikrai stosis švieson. Jokios tikros gālīos negālī pasilikti be visiems regimūjū apsiereiškimū.

Taip, īš tokiū atžvilgiū reikētū dirbti. Bet taip tegālī didieji žmonēs. Tie, kuriems gīrius arba papeikimas tēra vaikū žaislu. Jū jie nebeprivālo. Turi svarbesniū dalikū.

Turi dirbti, reikšti savo givibe. O tikrai bus taip: kokia galibe, kokiu teisingumu bei atsidejimu dirbama, toks didis bus ir darbas bei veikalas. Ne mažesnis ir ne didesnis. O didžiū gāli kiekvienas pastoti dirbamas be jokiu pašalinu tikslu, vien tarnaudamas tam, kas teisu, gera ir gražu. Vds.

APŽVALGA.

Žmogus bei gamta žiemai prisidant givūms iš lengvo nutila. Givibė traukiasi į slėpiningąją gamtos gilbę, tarsi į savo vidų. Tšje ji bresdama rengiasi naujam vasaros gyvenimui bei veikimui. — Išrodo toks pasākimas lig mąžumā nuostabus. Beveik lengviau suprantama būtų sākant, kad saulės spinduliams dingstant, dingstās ir givūmas bei givibė. Vienok tai tik taip rodo. Nėsa prisieina žiūrėti į saulės spindulius kaip į stebuklādarius, į givibės nesėjus. Givibė nepadaroma. Ji tik dingsta mūsū numānime. Kas ūra, ūra; nors nuolatai savo išrodimā mainitū. — Žmogus ūra gamtos dalelė. Taip kartā tvirtinome. Ir jo gyvenimas taipojau supasi kaip visos gamtos gyvenimas iš paviršaus gilumon ir antraip. Berods išveiza, lig tik laukininkas priverstas su gamta žengti kartu. Tarsi tik jām tėra ziema poilsio laikas. Didžiose vietovėse žmonės dirbā ir veikiā taip žiemoj kaip vasaroj. O tik taip nėra visiškai. Žiemoj ištikrūjū žmonės daugiau vidaus gyvenimu laikosi, daugiau

givena savo mātīmāis, savo palinkimāis, plānais, jausmāis. Rengiasi viskān vidūje pritaisti, jeib tai galētū tad darbaus apreikšti. Sākoma, būk visa-tai, kas žmoniū žiemoj auginama jausmuose, geismuose, ipatšijai mintise, apsirėiškiā veikimu me-tū bėgije, vasaroj. O žvelgiant i tai, kas dabar žmonijoje dārosi, rodo be apsirikimū gali-ma sakiti, kad būsimieji metai bus sākūdiū veikimū ir darbū metai.

Politiškasis alkoholizmas. Tān tarsni sutvėrė pirm trumpo laiko Anglū ministeris Sir Edward Grey. Kalbėjo jis apie negandos prisitvinkusijį pasaulio orā. Rodos jām tas pat regima, kān mes tūlus kart "Jaunime" aiškinome, kalbėdami apie sukulusijį geismingūā, troškimā, nerimimā žmonijoj, kurs tarsi vertšias kraujais prasilieti. O tas sujūdimas nuolatai kila. Nors neapsirėiškia dār tiek veikimas kiek sumānimas ir skeršto jausmais. Kāras tarp Italijos ir Turkijos tesiasi tolin, ir nekanta abiejose valstijose prieš viens antrā didēja. Austrija jau seniai šniairiai žiū-

rėjo į Italijā. O dabar vis daugiau pradeda jos neapkesti. Palaimingu būdu Vokietija susitaikino su Francija. Ir reikia tikrai pasidžiaugti, kad ne ištiko kāras. Vokietijos vedėjai regimai labai išmintingai sprendė, kad priešingumai turi būtinai šalinami, kāras vengiamas būti. Bet tarp Vokietijos ir Anglijos nekanta ūra labai padidėjusi. Pasirodė, jog Anglija ištikrūjū norėjusi sukelti kārā tarp Francijos ir Vokietijos. Tarp Francijos ir Ispanijos deribos dėl Marokko eina tolin. Ir ūra abejotina, ar tšje neišeis dar nesmāgūs dalikai. Perzijoj pasidāro dabar valdonais Rusija ir Anglija. O rodos iš to išeis labai didi persimainimai visoje Airopoj. Priseda prie viso to dār Tsinū sukilimai prieš viens kitā, i kār rengiasi Japonai ir tūlos Airopos valstijos bei viena Amėrikos kištis, jeib kār-nors iš Tsinū vaidū pasipelnitū. Taip tikrai matiti visur politiškasis sujūdimas, tarsi apsvaigimas. O iš jū būsimiesiems metams tegāli išėiti didžios kovos, didi karai.

Dvāsiskos kovos taipojau didēja. ūra jū, kaip Lāpkritisio "Jaunime" rāšėme, visose žmoniū mātimo šakose. Bet mūsū laikas ūra daugiau negu senesni pastojės tikibinės. Todėl tikibinės kovos nūdien ir daugiau pasidāro žimios. O ne tiktai vienoj kokioj bagnyčioj, bet tūlose. Evangeliskose vis aiškiau pasitvirtina reikalāvimas,

kad tikibinės istaigos derētū vien dvāsiskām žmogaus kilimui, be jokiu paviršutiniškū ir privertšiantšiu dalikū. Tuo tarpu kataliki bagnycia vis daugiau tvirtina savo autoritetā. Net uždraudžiama dabar žmonėms Sauti prasikaltusius kunigus teisman be viskupū leidimo. Prieš tai nusidedās katalikas tuomi ir atskirtas nuo bagnycijos. Astrūs tai labai dalikai. Ir sukelia daug pasipriešinimo. Iš ko gāli ir tuose dalikuose pastoti kovos. Ir sunku pasakiti, kas bus. Ar bagnyčių tvarka pasiliks kaip buvusi, ar persikeis.

Keli pastebėjimai apie dabarties Prūsū Lietuviū laikraštijā. Didžiosios žmonių bangos vos māžā ātgarsai tesužadina tarp Lietuviū. Tikibinės kovos beveik vien tuo apsirėiškia, kad tūli Lietuviū ūžia dėl istātimo, kurs ir Prūsiose leidžia lavonus sudeginti. Laikraščiai nedaug praneša Lietuviams apie žmonijā sujūdinantšius klausimus. Daugiausia dār kovojama dabar dėl politiškū dalikū. Gana smarki ta kova Klaipėdos krašte, bet ir Tilžėj politika Lietuviams vėl rūpi. Klaipėdoj kovojā "Apžvalga" prieš "Lietuviškā Ceitungā" ir remia Lietuivio Strėkio kandidatūrā. Tilžėje rāgina "Birutė" Lietuvius atstovu pasirinkti Mikėli Reidi. Kiti Lietuviū laikraščiai beveik visi tili apie politiškā Lietuviū judėjimā. Ipa-

tingas tai daļīkas. Seniau "Naujoji" lietuvīška Ceitunga" buvo tas laikraštis, kuriame Lietuviai ištardavo visus aiškesnius savo reikalavimus. "Naujojoj" tarsi susispiedavo veik visi "veikėjai". O dabar jų tše beveik neregėti. Tai labai pastebėtina. Kaip seniau taip ir dabar "Naujoji" nesuligintinai daugiau turį skaititōjų negu kiekvienas kitū laikraštisū. Nors "Keleivis" ir gana daug skaitomas. Bet Lietuviai dabar spietšiasī vīrausiai apie "Apžvalgā". O nors jī kartais labai mums netinkamais žodžiais kalba apie Lietuviu priušis, jī ištikrūjū pasiēmē pirmajā vietā Prūsū Lietuviu laikraštioj. Ir velitina, kad jī vis skaittingiau būtū skaitoma. Ira jī tikrai Lietuviu laikraštis, kadangi jau ir leidžiamas viso Lietuviu skaitšias. "Birutē" leidžiama vieno žmogaus, bet ir jī gana judina Lietuvius. Net pradeda Saukti pagal jos nuomone netikusius Lietuvius ī savo teismā. Vis tik abiem laikraštisām neesant skaitomom taip skaitlingai kaip "Naujoji", apgailėtina, kad jī, toks naudingas frankis tautiniam gyvenime, tūlū vos be naudojamas. Kān tai reiškia, dar nėra visiškai aišku. Gālī būtū, kad tai padāro didesnis Lietuviu saviškumas. Laikai tikrai īra kiek kitoki. Seniau M. Sernius leido, norėdamas Lietuvius žadinti, "Lietuviškā Ceitungā." O M. Jankus iš Bitēnū tām visā eilē laikraštisū

buvo paskires. Nenuilsdamas atliko tūn naujingāi darbā. Ir dabar jis dirba prie leidimo "Apžvalgos". Bet atsindamas, kaip jis kartais jautēsī beveik vienas bedirbās Lietuviams sukelti, gāl pats manīs, jog nors mūgūmā dabar geriau negu seniau. O tai jām, kaip givām Lietuviu, bus nors kiek nuraminimas.

Prūsū Lietuviai ir pinigū sudėjimas tautiniam reikalams. Didžiojoj Lietuvoj ir Amerikoj tokiems labai daug pinigū sudedama. Paiveiklū Lietuviu Mokslo ir Dailės Draugijū namams sudēti jau netoli 30000 markiū. O tūliems kitiems reikalams nuolatāi renkama, īpatšiai Lietuviu vaikams mokikloms steigti, toliau visokiems svarbiems rāstams leisti, ir tt. Taip dabar renkami pinigai mirusio M. Tšurliano mūzikos veikalams spaudinti. Siūsti reikia pinigū adresu: Vilnius, Zavalna 15, Putvinskaitēi - Zmuidzinavitšienei. O kiek nesudējo Amerikos Lietuviai visokiems tautiniam daalikams! Prūsū Lietuviai taip net īgijo „Keliaujantijū Knigšnā“. Bet jie pātīs māžā teaukoja tautos pakilimui. O tik jie ne vargšai. Tiesiog stebėtina, kokie turtai Lietuviu rānkose. Tai vienas savo dvārā esās pardāves apskritai imant už 300000 mk., kits už 250000, o tūlū kiekvienas už 100000. Vienas savo sūnu esās pirkes

dvārā už beveik 400000 mk., ir tt. Tilžėje visa eilē Lietuviu givena, kurie savo pinigū bankuose sudēje īra. Ir nekartā vienas ar antras savo pinigū paskiria viešām lābui, ar patšiai Tilžei, ar kitām kām. Bet dar nebuvo gir-dēta, jog koks Prūsū Lietuvis būtū palikes savo pinigū tautiniam Lietuviu reikalams šelpti. Rodos tūjū tūli visai dar nepažįsta. Dejuoja dėl nīkimo Lietuviu tautos, o — šelpia viskām, tik ne tai, kas Lietuviu īra. Nesupranta, kad kiekvienām tik ir mūgūmā tarnaujant tautai, toji žimiai atsigautū. — Kitokia īra dabar jaunoji karta. Jī pasirodo kartais net labai noringa aukoti, kiek tik īstengia, tautiniam reikalams. Tik dar nebūdamas saviškai, negālī daug padariti. Kaip jū tėvai jiems uždraudē lietuvīškai šnekēti, taip ir draudžia šelpti Lietuviu atsigavimā. Įpatingas tas mūsų padėjimas. Toji žmoniū karta, kuri dabar tarp Lietuviu viriauja, daugiau nenkentšia mūsų tautinio gyvenimo negu Vokietšiai. Palaimingu būdu īra ir nemāža išēmimū.

Naujas Prūsū jaunimo sumānimas. Mums Prūsuose atsigauti be abejonēs reikia daugiau mokslu iškilusiū žmoniū, kurie norētū ir dirbti savo tautietšiu pāžangai. Mokltū, apšviestū Lietuviu, kurie dirba Vokietšiu kultūrai didinti, turime labai daug. Bet jie mums kaip ir zuve. O kitū vos keli tarp mūsų. Tūjū skaitšiu reikia

didinti. O tai ir gālīma. Jaunūjū īra tūli, kurie, nors ir dar labai jauni, aiškiai mato, jog Lietuviu tauta teatsigaus, kad kiekvienas kiek īmanidamas, dvāsīškai kilis ir kitus kels. O tām reikia mokslo. Norētū labai jojo īgti. Bet tėvai, kurie tos patšios nuomonēs īra, paprastai nėra turtingi, o turtingieji nenori tokiems daalikoms duoti pinigū. Mat, prie mūsų tūli dar sāko: Nerekalingas moklas tām, kurs pinigū turi. O kurie īra turtingi ir nori, kad vaikai eitū ī mokslus, tie juos ir vertšia būtū Vokietšias. Tai žinodamas vienas mūsų jaunimo mānē, ar ne būtū galīma pinigū sudēti giviams einantšiam ī mokslus Lietuviams Prūsuose šelpti. Geras tai sumānimas. Ir aš jām īvīkti pirmas padedu bankan 50 M. tām tikslui. Kas nori tūn paveikslā sekti? Reikalingus tām plānū mažmozis vėliau išdēstīsime.

Naminē Lietuviu dailē vis daugiau pastebima. Lietuviu Dailės Draugija žada išleisti Naujais Metais Liet. Krizū Albumā, kurio kaina bus visiems lgt 14. Sausio (1. Sausio Rusū skaitš.) 1912-mts. jo pasiprašiusiems 2,50 rbl. = 5,40 M. Vėliau jis bus brangesnis. Kreipties reikia ī Liet. Dailės Draugijā Vilniūje, Zavalna gatvē 15. Išėjusī iš spaudos īra kniga: Rich. Dethlefsen, Baurnhāuser u. Holzkirchen in Ostpreussen (ūkininkū tro-

bos ir mediniai Dievnamai Ritr-prūsuo.) Leidėjas Ernst Wasmuth, Berlin W. Markgrafenstr. 35. 8 Markiai. Tretšioji tos knigos dalis Prūsų Lietuvai skiriama. Daug ira tše vaizdelių, kurie parodo, kaip Lietuviai savo trobas stāto ir puošia, kokie jū baldai, rakandai ir frankiai. Sale visū tū matīti ir visa eilė krūjū. Labai tai svarbi kniga naminei Lietuvīū dailei suprasti. O jī ir kalba su sympātia apie Lietuvius ir jū daile. Tik tai ira ipatinga, kad ir tše atkartojama,

būk Lietuviai seniau gīveno vīennoj troboj, būtent name, su savo gīvuliais. Būk prof. Bezenberger tai tvirtīnes. O tik zinoma, kad Lietuviai turėdavo savo arklides, karvides, avides ir tt. Ilgiai kaip ir Gotai. Kiek aš pažīstu Lietuvīū senove, buvo nāmas su savo židiniu tarsi Seiminos Šventikla, bet ne galvidė. Gāl varginguose sāntikiuose būdavo kartais kitaip. Bet nėra mokslīška, tai pastatīti kaipo pamatinī padėjimā. Tatšau tai nuolatai dār dāroma. Vds.

PASIKALBEJIMAI.

Ši kartā vos beliko jiems vietos. Tai atsakīsimė i paduotus klausimus kitā kartā. Tik nereikētū nustoti klausinėjus.

Ažalelis: Ar ira Dievas? O jeigu ira, tai kas jis ir kaip žmonės patiria, kad jis ira? — I tūn klausimā atsakīti būtų lengva, kad žmonės neduotū Dievo vardo kažin kokiems susvajotiems dalikams, paveikslui, kokiai smėklai, kuri tik laukia, kad galētū žmogū nubauti dėl kokio netikusio dārbo; toliau: kokiām didžiam neregimām žmogui, kurs daug prāšomas ar meldžiamas išpildo visus žmogaus ūpus, ir tt. O tai todėl, kad žmonės girdejo kalbant apie kūr, kas būk Dievu esās, o pātīs nieko nėra apie tokī patire. Nors gera, kad jie dār tiki, jog Dievas ira, ir ši bei tūn tik numāno apie jī. Tūli sāko Dievo neesant. Bet tai ira dār didesnis paklīdimas

negu kažin kūr susvajotā vadinī Dievu. Berods tame jie turi teisibe, kad jie sāko, tokio Dievo, kaip kiti jī susisvajoja, nėra. Bet sakīti: nėra nieko augštesnio už tai, kūr pažīstame, ira didis pasididžiāvimas ir nesizinojimas. Žmogus labai daug gālī žinoti. Bet tai vis tebus lašelis tū jūrū, kurios galētū būti žinomos. Ira toks ištātīmas: Mes žinome, kūr mes patiriame; o mes patiriame, kūr patirti esame tinkamai. Kitokiais pastodami, tai estī: kitaip galėdami pajauti, humaniti, mes ir kitokio ir daugiau patiriame. Sāko žodis: Dievas Ira Dvāsia (tikriau pagal Graikū žodi: dvāsiskumas). Kas dvāsīskumo patirti negālī, tām jo nėra. Ir jis turės sakīti: nėra dvāsios, nors

jis pats būtų kad ir kažī-kokia silpnutė dvāsia. Tatšau labai dāgnai žmonės kalba apie didžią kokio žmogaus dvāsī. O nieks jos nėra mates. Ir nieks nežino, kaip jū patirus. Sāko kits žodis: Dievas Ira Meilė. Bet kas meilė ira, nieks negālī pasakīti. Nėra jī nei mātoma nei girdima. Tatšau žmonės tikī meile esant. Kadangi jie jū patiria. Berods ne visi. Ir todėl kiti vadina meile, kas tėra geidulis, net gašlumas. Vienok todėl meilė nepastojā neesantšia. Jī ira. O tas apie jū kuo-daugiau žino, kame jī apsiereškia. — Tšnū išmintingasis Lao-tšė sāko: Visame, kūr tu regī, ira Tao (Dievas), bet Tao nėra tai, kūr tu regī. Indū šventuose rāstuose nuolatai randami žodžiai, kaip šitas: AS (Dievas) visame, o visuma manije. Kas ira augšta kokiame dalike, žinoki, kad aš jām tūn

augštibe suteikiu. Ir tt. Iš viso to numaniti, kad apie Dievā tegalima kalbėti, tegalima žinoti, kad jis ir kas jis ira, kuomet žmogus jī ira patires. Be to žmonės gintšīsīs dėl jiems nežinomū dalikū. O žmogus gālī Dievā patirti, kuomet Dievas žmogaus dvāsioj ir sieloj apsiereškia. Bet tām žmogus vėl pats turi pasidariti tinkamu. Turi išmokti pajauti praklinibe, Šventibe, meile ir tt., tuomet jis išlengvo persikeitšia, tai estī tinkamesnis pastojā dalikams patirti, kurie nėra prieinami akims, ausims, mātimui, o tai ira visa-tai, kas dvāsīška, kas praklinu. Ir būdamas visai "skaistšios širdies" jis patiria Dievā. Ir jām apie jū nėra ko abejoti. Kiti turi varģinties su susvajotais dalikais ir gintšīties, ar jū ira ar ne, arba i juos tikėti. Vds.

Visū 1911-tū metų "Jaunimū" turinš.

Sausio: Jaunām reikia būti ir augti. Vaizdelis iš vieno Lietuvos gyvenimo. Sveikata ir šiluma. — Apžvalga: Reikia gyvenimā pažinti; Naminū Lietuvos išdirbinū pārodos 1910-mtū.; Lietuvīški drabužiai Giedotojū Draugijos koncertuose; Lietuvīški Dailės Draugijos pārodos; Lietuviai pirkliauja savo ūkiais; Prūsų Lietuvīū draugijos; Lietuvīū sāmone Prūsuoce. — Pasikalbėjimai: Ar Lietuvīū tauta išliks? Kodėl "Jaunimas" toks

pigus? Ar vesti ar nevesti? Ar galima iš žmogaus veido matyti, koks jis ira? Ar primsite kūr aš "Jaunimui" parašīsiu? — Iš leidėjū-rašītojų pusės.

Vasario: Tėvinės didibė. — Tautiniai Lietuvīū gīvībės žiedai. Apie motriškus drobinius I. Žmogaus sveikata ir lova. — Apžvalga: Šiū dienū žmogaus darbai; kaip žmonės pradeda vilkėti; drauginis žmoniū gyvenimas; žmoniū sāmone Lietuvos laikraščiai Prūsuoce.

— Pasikalbējimai: Kas mums Lietuviams dabar darītī reikalingāusia? Koki laikraštī mums reikētū skaitītī? Kaip rāštū skaitīmas gāli derētī gerām ar blogām? Kaip iškoksīu geriau lietuvīškai? Kodēl tūli žmonēs, nors ir irā meilingi ir išmintingi, tatšau nedailūs išveidzi, paveikslu Sokrates? — Žodīnelis.

Kovo mėn.: Didžio veikimo sālīga. — Lietuviška Mūzika. Apie motriškus drobinius. — Vaizdelis: Duoklė. — Kaip reikia vaizdā pasijūrėti. — Apžvalga: Lietuviū laikraštšiai Didž. Lietuvoj; "Vieniñē Lietuvinkū"; J. Šliūpo Magoj arba Prūsiškoj Lietuva; Politiskasis Liet. judėjimas Prūsuoje; Žieminē Lietuvū Sventē Tilžėj. — Pasikalbėjimai: Neskelbu mokslus, kurie turi būti tikimi; Kodēl uzzema išmintingiems tėvams kartais ir neišmintingi bei nedorūs vaikai, ir antraip? Apie arklienos vālgimā. — Žodīnelis.

Balandžio m.: Džaugsmas. Kokie mes Lietuviai esame. — Apie motriškus Sventēs drobinius. — Apžvalga: Tautinio judėjimo reikalavimas Prūsuoje; "Birūtės" laikraštis; Allgem. lit. Rundschau; "Birūtės Garsai"; Vienas Prūsū Lietuvus veikėjas; Reikia savo brangūminus auginti; Darbininkū stoka Lietuvoj; Naujas politikos laikraštis; Kaip pasididina žmogaus jėgos ir meilē

ī tėvinē; Geras Didž. Lietuvos ir Amerikos Lietuvū paveikslas; Apsirikimo pataisimas; Lietuvū dainos dainuotos Vokietšiams. — Pasikalbėjimai: Ar irā nuodēmē dainuoti? Kaip galiu meilē ī Tėvinē padidinti? "Jaunime" bus garsinamos ir didž. Liet. Sventēs. — Ar leista žmogui tabākā rūkīti arba kitaip jī vartoti?

Gegužės m.: Žmogaus lobiai. Lietuvaitēs ir Sios dienos jū išdirbiniai. — Apžvalga: Koks mūsų padėjimas? Ipačingas vienas Prūsū Lietuvū kaimas; kaip tuo tarpu geriausiai patenkinus augštesnius palinkimus; reikia mums vadovū; Gumbinēs Lietuvū Draugija; Tilžės Lietuviai; Lietuvū susitelkimas industrijos tikslu; penktoji Lietuvū Dailēs Paroda Vilniūje; netekom vieno dailiniko; nauji Lietuvū laikraštšiai. — Pasikalbėjimai: Ar kūdikius reikia mokiti pirmiau vokiškai ar lietuvīškai šnekėti? Kaip tapti drāsėniu ir iškalbingėniu? Kaip pasirinkti tinkamā mokslo šākā? Apie dvāsikiškos ir gyvenimo inteligentijos dārbus Didž. Lietuos; Ar bēra išlike tarp Prūsū Lietuvū tautinū žaidimū ir šokiū? Ar būs spausdinamos "Jaunime" žinios iš jaunuomēnēs gyvenimo, eilēs, apsakos ir tt.; Ar nesūstute "Jaunimo" dovanai kniėgnams aukomis

īsteigtiems žmoniū apšvietimui?

Birželis: Žmogaus veikimas. Lietuvos dvāsios liūdijimai. Keli Lietuviai dailinikai. Apie valībūmā. — Apžvalga: Politika; saimas-parlamentas; politiskās dārbas Lietuvoj; gyvenimo supratimo persimainimas; bagnyczios; du Lietuvū vākuru. — Nauji rāštai: "Aušrinė"; L. Giria, 3alioji pievelė; J. Mikuckis, Pirmosios Dainos; N. Vutšetis, M. Grigonis, Matuko Dirva; Studentas, Apie uogas; A. S. TS. ir P. Avizonis, Skaitimo Vadovėlis; Paporonis, 3algris; Kl. Jurgeļionis, Panemnelio Tarmēs Fonetika.

Liepos m.: Kām žmogus gėvena; Apie āvaline. — Apžvalga: Žmoniū lākštimas; tarptautinė Hyėgiēnos Paroda; du žmonēs uzimantšiu daliū Vokietijoj; įpatingas dvāsios apsiėriškimas Tilžėj; Lietuviai ir bagnyczia Prūsuoje; Siū motū Prūsū Lietuvū jaunimo susivagėvimas; Lietuvū vākaras 3iluoose; vasarinē Draugijos "Birūtēs" Sventē; laikraštis "Apžvalga"; Tėvinēs Milėtojų Draugija. — Pasikalbėjimai: Kān turi darītis šis, kad jī tėvas prieš jo norā vāro ī dvāsikiškā sėminarijā? Ant katro šono sveikiausia žmogui gulėti? Kuomet Didž. Liet. Svent. Prūsuoje bus.

Rugpjūtio m.: Givas žodis. Tūli būdai tautai tarnauti.

— Apžvalga: Susirinkimai; Lietuvū susirinkimai; Lietuvū Mokslo Draugijos susivagėvimas; kelios naudingos žinios iš kelioniū; keli nuostabūs dālikai Lietuvū laikraštijoj; didžioji Lietuvos Sventē Tilžėje. — Pasikalbėjimai: Apie bagnycziu apėgū senumā; — Nauji rāštai: Stasy Simkus: Tris dainos; Kur bakuzė sāmanuota; Dvi daini; Mūsū dainos.

Rugsėjo m.: Reikia branginti, kas kitiems šventa. I medį droginētās vaizdelis. Tautinis Prūsū Lietuvū uždavinis. — Apžvalga: Ukstosi kārui; Muhameto tikibos žemės; Lietuvū vienibē; keliū Lietuvū kelionē ī Amerikā; "3iburio" draugija; blaivibē Didž. Lietuvoj; Prūsū susirinkimininkū blaivibē; pasimirē vienas Vokietišū poėtas Lietuvis. — Pasikalbėjimai: Ar paturtėjes nepastoja žmogus dorėsnis? Kaip galima giedojimui balsā pagerinti? — I Lietuvū dailinikus. — Žodīnelis. — Nauji rāštai: Paporonis, 3algris; Rigiskū Jonas, Lietuvū kalbos sintaksė; Juozas Neimontas, Pirmutinē kregduotė.

Spalio m.: Tikriausias būdas žmonėms gelbėti. Sielū susitikimas, vaizdelis. — Apžvalga: Prasidėjo kārui; valstijū pasisāvinimas svėtimos žemės; pranašavimai, kad bus karū; žmogus gamtos dalelė; bendroj;

sāzinē; Rusijos ministeriū pirmininkas nubaigtas; bendroji Lietuvių sāzinē; nauja Lietuvių draugija Prūsuoze. — Pasikalbėjimai: Ar ĩra pekla? Ar Kristus buvo Dievu? Nuo ko atmintis atbunka, ir kaip jā atgaivinti ir lāvinti? Kas geriau dāro, ar kuris leidžia vaikā ĩ mokslus dār jaunā ar jau paaugusī?

Lapkritisio m.: Prievarotos vertibē žmogaus pāžangai. Persikeitimai klausimuose pasauliui ir žmogui suprasti. — Apžvalga: Gĳvename persikeitimo āmžiu; karai isibingēja; pereinamasis Lietuvių laikas; Lietuvių plānai; Lietuvių žodis; Lietuviai degina knĳgas; Vidūnas nesirupina "Jaunimo" praplātinimu Prūsuoze; "Jaunimo" sāndarbininkai; Lietuvii vākaras Rukuose; Mariampolēs ūkio Paroda; apie Lietuvių rašibā. — Pasikalbėjimai: Ar moteros, kurios interesuojasi platesniu gĳvenimu, ĩra pageidaujamos mūsū tautai? Kaip apgalėti nerangumā? Delko rūdĳja dantis ir kaip nuo to apsisaugoti? Ar Lietuviai Prūsuoze kilā nors

kiek, ar vis dār slenka žemĳnutausta? Kas žmogū augstina, dora ar išmintis? Ar doras draugāvimas su kita lĳtimi nėra kenksmingas žmoniškumui? Kaip "Jaunime" aiškinama, kas rodosi teisibē. Ar žmonēs turētu tāriamā mokslo virā sekti? — Ar geistina plātininti laisvamanibē tarp vuotū tamsūnū? — Nauji rāštai: Mātas Grigonis, 200 zaidimū; Teātras, mėnesinis rāstas; K. J. Deklamatorius; K. Būga, Apie lietuvių asmens vardus.

Gruodžio m.: Žmogaus prakilnibēs aušra. "Jaunimas", vaizdelis. Peikimai ir gĳrimai. — Apžvalga: Žmogus bei gamta; politiškas alkoholismas; dvāsīškos kovos; keli pastebėjimai apie dabarties Prūsū Lietuvii laikraštĳjā; Prūsū Lietuviai ir piningū sudėjimas tautiniams reikalams; naujas Prūsū jaunimo sumānimas; naminē Lietuvii dailē. — Pasikalbėjimai: Ar ĩra Dievas? O jeigu ĩra, tai kas jĳs ir kaip žmonēs patiria, kad jĳs ĩra?

ĩs leidjū-rašitojū pusēs.

Nuolatai rāginame rūpinties padidinimu "Jaunimo" skaititojū skaitšias. Toliau meldgame, ĩpatšiai Didž. Lietuvoj gĳvenantsĳjū, savo adresu aiškiai o vis lietuviškai ir rusiškai parašiti. — "Jaunimas" siuntšiamas ĩ namus uż 2 M. per metus, ĩ Didžiąjā Lietuvā uż 1,25 Rubli, ĩ Amerikā uż 75 centū, pavienis numeris uż 30 pfĳ., 15 kap. arba 10 cent. Turime būsimiems metams padidinti "Jaunimo" kainā Didž. Liet. ir Amerikai. Nebuvome seniau apmāste, kad siuntšimas toks brangus. Kas jau ĩra atsiantes piningus uż būsimus metus, ĩs to nieko nebereikalaujame. Bet kiti prāšomi mokėti padidintājā kainā.

Uż leidjū-rašitojus

Martin Aszmuta, Tilgēj, Augstoji gatvė 28 (Hohe Str.).